

ROMÂNIA

Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București

www.avp.ro

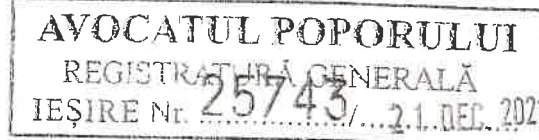

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro

Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

Domnului Benone Pletea

Primar al comunei Ibănești, județul Vaslui

RECOMANDAREA

Nr. *192* din *21* decembrie 2021

referitoare la respectarea dispozițiilor art. 49 și art. 22 din Constituția României, privind protecția copiilor și a tinerilor și dreptul la viață și la integritate fizică și psihică

În vederea garantării la nivel constituțional a drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor, Constituția României a creat instituția Avocatul Poporului, consacrată în Titlul II, capitolul IV, art. 58-60, ceea ce îi conferă acesteia trăsături juridice particulare.

În concordanță cu prevederile art. 24 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, Avocatul Poporului poate emite recomandări care vizează ilegalitatea „*actelor sau faptelor administrative. Sunt asimilate actelor administrative tăcerea organelor administrației publice și emiterea tardivă a actelor.*”

Prin Nota nr. 612/13.10.2021, Avocatul Poporului a aprobat sesizarea din oficiu și a dispus efectuarea de demersuri la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului (D.G.A.S.P.C) Vaslui, Primăria comunei Ibănești, județul Vaslui și Inspectoratul de Poliție Județean (I.P.J.) Vaslui, în vederea verificării informațiilor apărute în mass-media cu privire la încălcarea dispozițiilor privind protecția copiilor și a tinerilor și dreptul la viață și la integritate fizică și psihică, prevăzute de art. 49 și art. 22 din Constituția României, respectiv a aspectelor semnalate în articolul de presă intitulat „*Copii înfomețați și bătuți cu biciul de propriul tată. Au refuzat să mai plece de la școală de frica părintelui abuziv*”, apărut în ediția online a cotidianului *Adevărul* din 10 octombrie 2021, în care se relatează despre situația unor minori din comuna Ibănești, județul Vaslui, supuși abuzului fizic și neglijării în familie.

Cazul a intrat în atenția D.G.A.S.P.C. Vaslui în urma sesizării telefonice a asistentului social din cadrul Primăriei comunei Ibănești, județul Vaslui, din data de 7 octombrie 2021. Acesta a fost notificat de către conducerea școlii cu privire la faptul că minora G.A. a povestit dirigintei despre abuzul fizic repetat din partea tatălui său, aflat în stare de ebrietate, drept pentru care refuză să mai meargă acasă. În urma evaluării de specialitate, aspectele sesizate s-au confirmat și în privința fratelui minorei, astfel că D.G.A.S.P.C. Vaslui a instituit în favoarea copiilor măsura de protecție specială - plasament în regim de urgență la Centrul de Primire în Regim de Urgență pentru Copilul Abuzat, Neglijat și Exploatat din cadrul Complexului de Servicii Comunitare „Neculai Roșca Codreanu” Bârlad. **La momentul efectuării anchetei sociale, cei doi copii nu aveau întocmit planul de servicii** care să ateste măsurile întreprinse de către autoritatea locală în vederea prevenirii abuzurilor, neglijării și separării de familie a acestora, cu atât mai mult cu cât în trecut, un alt frate al copiilor, în vârstă de ani, a decedat în contextul nesupravegherii adecvate și neglijării, ingerând medicamente găsite la groapa de gunoi din comunitate. Rezultatele evaluării minorilor au relevat faptul că cei doi copii s-au aflat în situație de risc major, fiind supuși în mod repetat diferitelor forme de abuz și neglijare, pe fondul unui climat familial violent, întreținut de tată, consumator constant de băuturi alcoolice.

Conform art. 89 alin. (1) din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, copilul are dreptul de a fi protejat împotriva abuzului, neglijării, indiferent de mediul în care acesta se află.

În domeniul protecției copilului, persoanele cu atribuții de asistență socială din aparatul propriu al consiliilor locale comunale au, în conformitate cu art. 118 alin. (1) lit. a)-d), f), h) din Legea nr. 272/2004 și art. 8 alin. (7) lit. a)-d), f), h) din Anexa 3 la Regulamentul-cadru de organizare și funcționare al compartimentului de asistență socială organizat la nivelul comunelor, aprobat prin H.G. nr. 797/2017, următoarele competențe: monitorizează și analizează situația copiilor din unitatea administrativ-teritorială, precum și modul de respectare a drepturilor copiilor, asigurând centralizarea și sintetizarea datelor și informațiilor relevante, în baza unei fișe de monitorizare; realizează activitatea de prevenire a separării copilului de familia sa; identifică și evaluează situațiile care impun acordarea de servicii pentru prevenirea separării copilului de familia sa; elaborează documentația necesară pentru acordarea serviciilor și acordă aceste servicii în condițiile legii; înaintează propuneri primarului, în cazul în care este necesară luarea unei măsuri de protecție specială, în condițiile legii; asigură și urmăresc aplicarea măsurilor de prevenire și combatere a consumului de alcool și a violenței în familie;

Potrivit art. 2 alin. (4) și (6) lit. a) și c) din Legea nr. 272/2004, *principiul interesului superior al copilului* va prevala în toate demersurile și deciziile întreprinse de autoritățile publice, iar în determinarea acestuia se au în vedere nevoile de dezvoltare fizică, psihologică.

de educație și sănătate, de securitate și stabilitate și istoricul copilului, având în vedere, în mod special, situațiile de abuz, neglijare, exploatare sau orice altă formă de violență asupra copilului.

În acest sens, potrivit art. 39 alin. (1) și (2) din Legea nr. 272/2004, serviciul public de asistență socială va lua toate măsurile necesare pentru **depistarea precoce a situațiilor de risc** care pot determina separarea copilului de părinții săi, precum și pentru prevenirea comportamentelor abuzive ale părinților și a violenței în familie. Astfel, orice separare a copilului de părinții săi, precum și orice limitare a exercițiului drepturilor părintești trebuie să fie precedate de acordarea sistematică a serviciilor și prestațiilor prevăzute de lege, cu accent deosebit pe informarea corespunzătoare a părinților, consilierea acestora, terapie sau mediere, acordate în baza unui **plan de servicii**. De asemenea, potrivit art. 2 lit. g), art. 4 lit. a) – e) și art. 6 alin. (1) din Metodologia din 2015 de lucru privind colaborarea dintre direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului și serviciile publice de asistență socială și modelul standard al documentelor elaborate de către acestea, aprobată prin H.G. nr. 691/2015, serviciul public de asistență socială are **obligația de a identifica cu prioritate copiii aflați în situație de risc** din unitatea lor administrativ-teritorială. Situația de risc reprezintă orice situație, măsură sau inacțiune care afectează dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală ori socială a copilului, în familie sau în comunitate, pentru o perioadă determinată de timp și trebuie analizată cel puțin din următoarele aspecte: situația economică și socială a familiei, starea de sănătate, nivelul de educație al membrilor familiei, condițiile de locuit, precum și existența unor comportamente la risc identificate în cadrul familiei.

În procesul de identificare a nevoilor comunității, potrivit art. 114 alin. (1) și (2) din Legea nr. 272/2004, autoritățile administrației publice locale au **obligația de a implica colectivitatea locală**. În acest scop pot fi create structuri comunitare consultative cuprinzând, dar fără a se limita, oameni de afaceri locali, preoți, cadre didactice, medici, consilieri locali, polițiști, având rolul de a soluționa cazuri concrete și de a răspunde nevoilor globale ale colectivității. Totodată, potrivit art. 7 alin. (3) din Metodologia aprobată prin H.G. nr. 691/2015, persoanele de la nivel local care, prin natura profesiei, intră în contact cu copilul și au suspiciuni cu privire la existența unei situații de risc, respectiv polițistul de proximitate, medicul de familie, cadrele didactice, asistentul medical, mediatorul școlar, mediatorul sanitar, asistentul medical comunitar, completează fișa de observație, potrivit competențelor legale și o transmit în termen de maximum 48 de ore serviciului public de asistență socială din unitatea administrativ-teritorială în care își desfășoară activitatea. Mai mult, conform art. 89 alin. (3) din Legea nr. 272/2004, angajații instituțiilor publice sau private care, prin natura profesiei, intră în contact cu copilul și au suspiciuni asupra unui posibil caz de abuz, neglijare sau rele tratamente, au obligația de a sesiza de urgență direcția generală de asistență socială și protecția copilului.

În urma analizei răspunsurilor primite și a acțiunilor întreprinse de autoritățile sesizate, au fost constatate carențe la nivelul Compartimentului de Asistență Socială din cadrul Primăriei comunei Ibănești, județul Vaslui, în ceea ce privește depistarea precoce a situației de risc în care s-au aflat minorii, monitorizarea acestora, întocmirea planului de servicii, respectiv acordarea serviciilor specifice prevenirii separării copiilor de familie.

În acest context, în temeiul dispozițiilor art. 59 din Constituția României, ale art. 15 alin. (2), art. 16 și art. 24 alin. (1) și (2) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, pentru realizarea scopului constituțional și legal al Avocatului Poporului, respectiv apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, emit prezenta:

RECOMANDARE

1. Primarul comunei Ibănești, județul Vaslui, urmează ca, în exercitarea atribuțiilor conferite de legislația în vigoare, să întreprindă toate demersurile, diligențele și măsurile legale care să conducă la:
 - **Identificarea copiilor din comuna Ibănești, județul Vaslui, aflați în situație de risc**, conform dispozițiilor art. 39 alin. (1) din Legea nr. 272/2004 și art. 6 din Metodologia aprobată prin H.G. nr. 691/2015, prin:
 - a) implicarea membrilor Consiliului Comunitar Consultativ, în conformitate cu dispozițiile art. 114 din Legea nr. 272/2004;
 - b) informarea instituțiilor publice sau private și a persoanelor de la nivel local care, prin natura profesiei, intră în contact cu copilul și au suspiciuni cu privire la existența unei situații de risc, asupra obligației de sesizare a acesteia, potrivit art. 89 alin. (3) din Legea nr. 272/2004 și art. 7 alin. (3) din Metodologia aprobată prin H.G. nr. 691/2015, în vederea asigurării unei intervenții prompte și eficiente în interesul copilului;
 - **Efectuarea anchetei sociale, completarea fișei de identificare a riscurilor** pentru minorii menționați la punctul 1 și, în cazul în care se confirmă existența unei situații din cele prevăzute la art. 5 alin. (1) - (6) din Anexa nr. 2 la Metodologia aprobată prin H.G. nr. 691/2015, **întocmirea planului de servicii în termenul legal și acordarea serviciilor aprobate;**
 - **Formarea profesională continuă a personalului** din cadrul compartimentului de asistență socială organizat la nivelul comunei cu privire la prevederile legale aplicabile în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului;

- **Solicitarea sprijinului de specialitate al D.G.A.S.P.C. Vaslui** privind coordonarea și îndrumarea metodologică a activității compartimentului de asistență socială, în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului, în conformitate cu dispozițiile art. 14 din Metodologia aprobată prin H.G. nr. 691/2015;

2. Primarul comunei Ibănești, județul Vaslui va informa instituția Avocatul Poporului, prin Biroul Teritorial Iași (cu sediul în municipiul Iași, Șoseaua Națională, nr. 43, parter, tel./fax: 0232/219.111, e-mail: avpiasi@avp.ro), cu privire la însușirea Recomandării și la măsurile dispuse, în termenul prevăzut de lege.

Avocatul Poporului,

Renate Weber

